

د بهرنی مداخلې بیلګې چې پر ټولنیزو سازمانونو اغېز کوي

ټولنیز سازمانونه د ټولنو په ملاتړ او شکل ورکولو، د پرېکړه کولو پر بهیر اغېز شیندلو او د بېلابېلو ډلو په نښلولو کې مهم رول لوبوي.

د ټولنیزو سازمانونو پراخې شبکې او پر باور ولاړې اړیکې لامل شوي ترڅو دوی د ټولنیزې رهبرۍ او تعاملاتو په برخه کې اصلي رول ولوبوي.

کله چې بهرنی مداخله یو ټولنیز سازمان د پټو، جبري، غولونکو یا فاسدونکو اقداماتو له لارې په نښه کوي، کولای شي د هغه سازمان خپلواکۍ ته زیان ورسوي او د ټولنې د باور او ټولنیزې پیوستون د له منځه تلو لامل شي.

دا چاره همدا راز کولای شي چې امنیت، خوندیتوب او د بیان آزادي او د ټولنو (انجمنونو) جوړول هم په خپله سازمان او هم په ټوله ټولنه کې له خطر سره مخ کړي.

د مداخله کوونکو بهرنیو هېوادونو لخوا په نیوزیلند کې د ټولنیزو سازمانونو د په نښه کېدو د څرنګوالي او د هغه په وړاندې د خوندي پاتې کېدو په اړه [د لاریاتو مالوماتو لپاره، دلته ولولئ](#).

د بهرنی مداخلې بیلګې چې پر ټولنیزو سازمانونو اغېز کوي

لاندې پر ټولنیزو سازمانونو باندې د بهرنی مداخلې د اغېزې درې بېلګې راوړل شوې دي. په دې بېلګو کې، «بهرنی هېواد» له نیوزیلند پرته بل هر هېواد ته ویل کېږي.

دا بېلګې د هغو تجربو او موندنو پر بنسټ تنظیم شوې دي چې د څو کلتوریز نیوزیلند سازمان - د نیوزیلند د څو کلتوریزو شوراګانو فدراسیون د قومي ټولنو له وزارت سره شریکي کړي دي. موږ د دې مطلب او «[د بهرنی مداخلې په وړاندې د ټولنیزو سازمانونو د خوندي کولو](#)» لارښود په چمتو کولو کې د هغوی له ارزښتناکې همکارۍ څخه مننه او قدرداني کوو.

لاندې بېلګې فرضي سناریوګانې دي چې ښيي کوم ډول فعالیتونه د ۱۹۶۱ کال د جرمنو د قانون پر بنسټ د بهرنی مداخلې په توګه ګڼل کېدای شي.

دا عمومي مالومات دي. دا مالومات یوازې ستاسو د پوهاوي لپاره دي او حقوقي مشوره نه ګڼل کېږي. په ځانګړو مواردو کې د حقوقي مشورې ترلاسه کولو لپاره، له یوه وړ حقوقي متخصص سره خبرې وکړئ.

بېلگه ۱: د مدیره پلاوي نوي غړي چې د یوه بهرني هېواد په استازیتوب عمل کوي

څه پېښ شول

یو ټولنیز سازمان په هرو دوو کلونو کې یو ځل د خپل مدیره پلاوي لپاره ټاکنې ترسره کوي. له خلکو سره د تعامل او کمپاین وروسته، دوه نوي غړي وټاکل شول.

دې دوو غړو له ټاکل کېدو وروسته، د خپل اصلي هېواد د حکومت د نیابتی عواملو په توګه کار کاوه. دوی د هغه بهرني هېواد د حکومت تر لارښوونې لاندې عمل کاوه او دا اړیکه یې په قصدي ډول له سازمان څخه پټه ساتلې وه.

دې دوو غړو په لوی لاس هڅه وکړه ترڅو ځینې ټولنیز مسایل چې د هغه بهرني هېواد له ګټو سره په ټکر کې وو، سانسور او وځپي. دوی خپل فعالیتونه د سازمان دننه د عادي پرېکړو په توګه ښودل، خو په حقیقت کې یې په غولونکي توګه هڅه کوله چې د هغه بهرني هېواد د حکومت ګټې خوندي کړي. دوی همدا راز د مدیره پلاوي هغه نور غړي چې مخالف نظرونه یې لرل، تر فشار لاندې ونيول او له هغه بهرني هېواد سره همغږي لیدلوري یې ترویج کړل.

کله چې د مدیره پلاوي نورو غړو وویل چې دوی د ټولنې د غړو نظرونه منعکس کوي، هغو دوو غړو دوی وننگول او ویي پوښتل: «هغوی څوک دي؟» او د ټولنې د هغو غړو د شخصي او محرمو معلوماتو د وړاندې کولو غوښتنه یې وکړه. د مدیره پلاوي نورو غړو پر دې شک چې نوي غړي ښايي د بهرني حکومت د نیابتی عواملو په توګه عمل وکړي، د دې معلوماتو له ورکولو څخه ډډه وکړه.

سازمان شکمن شو چې نوي غړي هغه بهرني حکومت ته خبرونه راپوروي؛ ځکه چې د مدیره پلاوي په غونډو کې پر جنجالي مسایلو باندې له خبرو اترو وروسته، د مدیره پلاوي نورو غړو په ټولنیزو شبکو کې بې نومه او ګواښوونکي پیغامونه تر لاسه کړي وو. دا غونډې د عامو خلکو یا د ټولنې غړو پر مخ خلاصې نه وې او تر بحث لاندې معلومات هم د عامو خلکو په واک کې نه وو ورکړل شوي.

ولې دا مسئله یوه بهرني مداخله ګڼل کیږي؟

یوه بهرني هېواد د خپلو نیابتی عواملو له لارې په پټه توګه د سازمان په دننه پرېکړو کې مداخله وکړه ترڅو هغه لیدلوري وځپي چې د دوی د هېواد له ګټو سره په ټکر کې دي.

د نظرونو د خپلو په موخه قصدي اقدامات، د ټولنې د بیان آزادي کمزوري کوي.

د شخصي مالوماتو غوښتنه هم کولای شي د ټولنې د غړو پر امنیت اغېز وښیندي.

«پراکسی یا نیابتی عوامل» هغو کسانو یا ډلو ته ویل کیږي چې ډېری وختونه د نیوزیلند په دننه کې مېشت دي او د یوه بهرني دولت په استازیتوب داسې فعالیتونه ترسره کوي چې امنیت ته زیان رسوي.

بېلگه ۲: د دې کنټرولولو هڅه چې څوک اجازه لري په يوه ټولنيزه غونډه کې گډون وکړي

څه پېښ شول

يو ټولنيز سازمان په نيوزيلند کې د دې ټولنې د ميراث، هويت او تاريخ نمانځلو لپاره د خپل کلني کلتوري فيسټيوال د چمتو کولو په حال کې و.

يوه شخص چې ټولو هغه د يوه بهرني هېواد د استازي په توگه پېژنده، د دې پروگرام پر تنظيموونکو فشار راوړ ترڅو د ټولنې هغه غړي چې نظرونه يې د «هغه هېواد د گټو خلاف» گڼل کېدل، له دې پروگرام څخه ليري کړي.

هغه شخص خبردارۍ ورکړ چې که تنظيموونکي دا غوښتنه ونه مني، هغه به د ټولنې نفوذ لرونکو مشرانو ته مراجعه وکړي ترڅو په ښکاره توگه پر دې سازمان نيکه وکړي، منفي پيغامونه خپاره کړي او د ټولنې په دننه کې د سازمان موقعيت او اعتبار کمزوری کړي.

هغه بهرني دولت پوهېده چې دا کار به له دولتي ادارو او نورو تمویلوونکو سازمانونو څخه د ټولنې پر بنسټ ولاړې بودیجې د ترلاسه کولو په برخه کې د سازمان پر وړتیا منفي اغېز وکړي.

سازمان پوه شو چې د دې گواښونو موخه د دوی د پراخو ارزښتونو خلاف اقدام کولو ته د دوی اړ ایستل او د دوی د پرېکړه کولو په بهیر کې مداخله وه. سازمان د کسانو له ليري کولو څخه ډډه وکړه، خو د خپل اعتبار احتمالي زیانمنېدو ته اندېښمن و.

ولی دا مسئله یوه بهرنی مداخله گڼل کیږي؟

يوه بهرني هېواد هڅه کوله چې د فشار راوړلو او د سازمان اعتبار ته د زیان رسولو د گواښ له لارې، هغه پرېکړې اجباري کړي چې د سازمان د پراخو ارزښتونو سره په ټکر کې وي، او د ټولنې د غړو د گډون پر څرنگوالي کنټرول ترلاسه کړي.

بهرني هېواد خپلو موخو ته د رسېدو لپاره په يوه ټولنيز سازمان کې مداخله وکړه چې د دوی د غچ اخیستونکو اقداماتو گواښ، دا سازمان په نيوزيلند کې له بشپړ شتون او گډون څخه راگرځوي.

بېلگه ۳: د ټولنې د غړو شخصي مالوماتو ته د لاسرسي د وسيلې په توګه د مالي مرستو او ډاليو ورکول

څه پېښ شول

يوه نوي ټولنيز سازمان د خپلې ټولنې په منځ کې د خپل ځايګي او نفوذ پياوړي کول پيل کړل.

دې سازمان ته بلنه ورکړل شوه چې د خپل اصلي هېواد له سفارت سره ليدنه وکړي او دوی هم دا بلنه ومنله. دوی له دې امله خوښ وو چې فعاليتونو ته يې پاملرنه شوې وه او دا يې له سفارت سره د يوې مثبتې اړيکې د جوړولو لپاره يو ارزښتناک فرصت ګڼه.

په دې ليدنه کې دوی ته د دوامدار مالي ملاتړ او د دوی د هر غړي لپاره د ډاليو وړانديز وشو. پر دې سربېره، دوی ته د سازمان له فعاليتونو څخه د سفارت د ښکاره ملاتړ وړانديز هم وشو. دې ټولنيز سازمان د خپلو فعاليتونو په تړاو د سفارت له پاملرنې او هڅونې څخه مننه وکړه. د وخت په تېرېدو سره، د سازمان ځينې فعاليتونه پر دې مالي ملاتړ پورې تړلي شول.

له شپږو مياشتو تېرېدو وروسته، سفارت د ټولنې د هغو غړو د شخصي او محرمو معلوماتو غوښتنه وکړه چې دې سازمان ورسره همکاري کوله؛ او ويې ويل چې دا سازمان د ورکړل شويو ملاتړونو له امله دوی ته «پوروړی» دی.

دا سازمان د شخصي مالوماتو د وړاندې کولو لپاره تر فشار او ګواښ لاندې ونيول شو، خو له دې کار څخه يې ډډه وکړه. د سفارت ملاتړ ودرول شو، چې د سازمان پر ځينو فعاليتونو يې اغېز وکړ.

ولې دا مسئله يوه بهرنۍ مداخله ګڼل کېږي؟

يوه بهرني دولت په لوی لاس له مالي مرستو او ډاليو څخه پر دې سازمان د فشار د وسيلې په توګه کار واخيست او بيا يې هڅه وکړه چې د ټولنې د غړو حساسو او شخصي معلوماتو ته لاسرسي پيدا کړي.

دا اقدام د معلوماتو راټولولو او د سازمان په پرېکړو کې د مداخلې لپاره يوه جبري هڅه وه، ترڅو خپله د هغه بهرني دولت موخي ترلاسه شي.